

WAAR WACHTEN GEDACHTEN OVER KONINKRIJK VAN

WE LEVEN IN EEN SOORT TUSSENTIJD: TUSSEN HEMELVAART EN DE WEDERKOMST VAN ONZE HEER JEZUS. IN DIE TUSSENTIJD KLINT HET EVANGELIE, DAT IS: GOED NIEUWS. MAAR WELK GOED NIEUWS BRENGEN WIJ? SPREKEN WIJ ALLEEN OVER VERGEVING VAN ZONDEN OF OOK OVER HET KOMENDE KONINKRIJK? SOMMIGE LIEDEREN IN DE BUNDEL OPWEKKING SPREKEN OVER HET KONINKRIJK DAT BAAN BREEKT EN DAT 'DE HEER REGEERT', OVER KONING JEZUS. DE UITDRUKKING 'KONING JEZUS' KOMEN WE IN HET NT NIET TEGEN, MAAR HET GAAT WEL VAAK OVER HET KONINKRIJK. REGEERT HIJ INDERDAAD (AL)? EN NAAR WAT VOOR TOEKOMST KIJKEN WE EIGENLIJK UIT? BESTAAT DIE VOORAL UIT EEUWIG ZINGENDE HEMELKOREN, ZOALS SOMMIGE VAN ONZE LIEDEREN SUGGEREREN? TIJD VOOR WAT SCHRIFTONDERZOEK.

• Kees Fieggen

WE OP?

HET GOD

Goed nieuws

In het begin van de evangeliën treedt eerst Johannes op met de prediking: *Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen*. De Heer Jezus zegt vrijwel letterlijk hetzelfde (vgl. Mat.3:1 met 4:17), maar Hij brengt het als *evangelie*: goed nieuws dus.

Het aanbreken van het Koninkrijk van God (of der Hemelen - dat stel ik aan elkaar gelijk) betekent het aanbreken van een nieuwe tijd (waarin God zelf zal regeren door zijn Koning-Messias en via zijn volk), een tijd die in de profeten was aangekondigd. Het duidelijkst is wellicht Daniël in 2:44 en 7:14,18,22,27. Op het moment dat heel Israël in ballingschap is en Babel lijkt te regeren (onder koning Nebukadnezar), krijgt de koning van Babel van Godswege een droom over de toekomst. Uiteindelijk zullen alle koninkrijken van de mens worden verslagen en er zal een Koninkrijk der hemelen komen - dat zal de hele aarde vervullen en de Mensenzoon zal samen met de heiligen van de Allerhoogste regeren. Deze droom wordt uitgelegd door Daniël, die later in dromen en visioenen hier een bevestiging van krijgt. Deze prachtige toekomst vinden we ook bij andere profeten zoals Jesaja: er komt een rijk van rechtvaardigheid en vrede, de Zoon van David zal op de troon zitten. Hier valt nog veel meer over te vertellen. Dat dat Koninkrijk nabij was, was goed nieuws voor Israël.

Maar er is een probleem: om deel uit te kunnen maken van dit nieuwe koninkrijk is er bekering nodig van onderdanen - en van mede-regeerders. Dat is waar de heraut van de Koning (Johannes de dooper) toe oproept en dat doet de komende Koning zelf eveneens. In de evangeliën zien we dan (o.a.) drie zaken zich ontfouwen:

- a. Het karakter van de Koning (zoals bv. in Mat.11:29).
- b. Het gewenste karakter van de onderdanen van het Koninkrijk en wat er dus nodig is om daar deel aan te hebben (zoals in de Bergrede).
- c. De verwerping van de Koning door de leiders van het volk en door veel Joden - dat gebeurt in fasen.

Nieuwe gedaante

Het Koninkrijk der hemelen verandert in Mattheüs (bij uitstek het evangelie van de Koning) van gedaante na de eerste verwerping van Jezus in H 12: hierna begint Hij te spreken in gelijkenissen (H 13). Alleen de discipelen kunnen begrijpen wat Hij eigenlijk wil zeggen (Mat.13:10-17). De boodschap in deze gelijkenissen is niet gelijk bemoedigend: een groot deel van het zaad gaat verloren en het kwaad lijkt zich te kunnen mengen met het goede (zoals onkruid tussen de tarwe en zuurdeeg in het brood). Maar er is wel de belofte van de toekomst van het Koninkrijk, als het kwaad is uitgezuiverd en de

rechtvaardigen zullen stralen als de zon.

Belangrijk in dit verband is de schat in de akker. De akker is de wereld (dat legt Jezus net daarvoor uit in 13:38) en Hij heeft daarin een grote schat ontdekt: Hij heeft er alles voor over om die schat te verwerven en koopt daarom de hele wereld¹. Zijn sterven op het kruis is niet alleen bedoeld om ons van onze zonden te verlossen, maar ook om de hele schepping vrij te kopen. In Openbaring 4 en 5 zien we allereerst de lof aan de Schepper (4:11) en daarna Wie waardig is om als erfgenaam de Eigendomsacte te openen en de Aarde te claimen als Zijn rechtmatig bezit - rechtmatig vanwege zijn werk op het kruis (we zien dan ook het Lam *staande als geslacht*). Het laatste boek van de Bijbel is de Openbaring van Jezus Christus: Hij komt terug om als Koning over deze aarde te heersen - daarom staat er in 11:17 dat Hij zijn Koningschap heeft aanvaard (dat wordt op dat moment uitgesproken, net voordat Hij terugkomt). Daar hoort de verlossing van Israël bij (de schat in de akker).

Daarbij is het goed om te weten dat Koninkrijk en Koningschap in het Grieks hetzelfde woord is: het gaat bij dat Koninkrijk om de vraag Wie er Koning is. Pas als Hij dat Koningschap heeft aanvaard (en dus effectief openlijk gaat regeren), is het Koninkrijk in al de glorie van Zijn regering een feit. Voor die tijd heeft het een gemengde gedaante, krijgt het kwaad nog kans om voort te woekeren, zich te mengen met het goede. Sterker nog: de 'groei' van het Koninkrijk in die tussentijd lijkt een onnatuurlijke groei - juist daarin lijkt het kwaad zich te kunnen nestelen. Denk aan de 'vogels van de hemel': in de gelijkenis van de zaaier staan die voor de activiteit van de boze, dus is het niet positief dat die kunnen nestelen in het tot boom geworden mosterdzaad². Dat is wat we in de praktijk met de kerk hebben gezien: waar die groot en machtig werd, kreeg het kwaad veel kans om zich daarin te nestelen - een vermenging van kerk en wereld(se macht).

Driemaal verworpen

De verwerping van de Heer Jezus als Koning over Israël vindt (zoals gezegd) in fasen plaats. De eerste fase vinden we in Mat.9-12; daarop volgen zeven gelijkenissen in H 13. De tweede zien we na de intocht: Hij lijkt enthousiast ingehaald te worden als Koning, maar uiteindelijk roepen ze: "we hebben geen koning dan de keizer" (Joh.19:15)

1 Deze gelijkenis kan niet slaan op wat wij opgeven om de schat van het evangelie te verwerven: wij worden nergens opgeroepen om de wereld te kopen (dat kunnen we ook niet), we moeten de wereld juist opgeven.

2 Mosterd lijkt qua plant veel op koolzaad (dat we goed kennen van wegbermen) en wordt zelfs in uitzonderlijke gevallen niet hoger dan ± 2 meter.

- en Hij wordt gekruisigd. Na Pinksteren is er een nieuw aanbod. Petrus spreekt in Hand.3:19-21 niet alleen over vergeving van zonden, maar ook over ‘tijden van verkwikking’ en het ‘herstel van alle dingen’ en daarmee over de belofte van de wederkomst van de Christus. Petrus spreekt hier zo alsof Jezus bij de bekering van Israël gelijk terug kan komen. Maar met de steniging van Stefanus wordt ook dit derde aanbod verworpen - en breekt de vervolging los. Daarna gaat het evangelie naar de volken, zoals vanaf Handelingen 8 zichtbaar wordt (in Handelingen 9 komt de apostel van de heidenen dan ook tot bekering). Het Koninkrijk wordt dus niet gelijk gevestigd: niet bij de intocht (zoals velen hadden gehoopt) en ook niet na het volbrachte werk op het kruis. In sommige gelijkenissen had de Heer Jezus daar al op gezinspeeld. Zo spreekt Hij in Mat.22:1-14 over twee uitnodigingen voor de bruiloft. Bij de tweede is alles gereed (na de kruisiging), maar opnieuw is er de verwerping en dan spreekt de Heer over het ombrengen van de moordenaars en het in brand steken van hun stad: dat slaat op de verwoesting van Jeruzalem in 70 na C.

Uitgesteld Koninkrijk

In Lukas 19:11-27 vinden we een andere, opmerkelijke en belangrijke gelijkenis. Lukas maakt duidelijk dat deze vlak voor de (eerste) intocht in Jeruzalem wordt uitgesproken. Jezus spreekt deze gelijkenis uit omdat ze meenden dat het Koninkrijk van God onmiddellijk openbaar zou worden: dat is dus niet het geval! De ‘man van hoge geboorte’ is natuurlijk Jezus zelf (uit het geslacht van David)³. Het verre land is de hemel waar Hij heenging om ‘op dezelfde wijze’ terug te keren (Hand.1:11), wat we in Op.19 vervuld zien worden. Het gezantschap dat hem na wordt gezonden (wij willen niet dat deze koning over ons wordt), is de gestenigde Stefanus.

Het Koninkrijk wordt als het ware uitgesteld: Jezus regeert pas echt als Hij terugkeert. Hij zegt wel tegen zijn discipelen “Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde” (Mat.28:18), maar dat betekent niet dat Hij die macht nu ook (openlijk) uitoefent. De hele schepping zucht nog en is in barensnood, en ook wijzelf zuchten in de verwachting van het zoonschap (Rom.8:22-24) - dat is nog toekomst, zoals ook uit deze gelijkenis blijkt. Het Koninkrijk dat is beloofd (de steen die het beeld aan zijn voeten treft en de hele aarde zal vervullen - Dan.2:35) komt wel degelijk en is ook niet *definitief* van gedaante veranderd - alleen maar tijdelijk. De beloftes uit het OT worden echt

³ De gelijkenis vertoont een opmerkelijke overeenkomst met de geschiedenis van Herodes, die naar Rome ging om het koningschap te ontvangen. Ook bij hem werd er een gezantschap nagestuurd met net zo’n boodschap - hij had veel tegenstanders. Dit moet de toehoorders zijn opgevallen!

vervuld (waaronder de vele landbeloftes voor Israël), maar er is een tussentijd aangebroken waarin het evangelie naar de volken is gegaan (vanaf Hand. 8; vgl. Rom.9-11).

De tien slaven

De slaven in de gelijkenis zijn uiteraard de dienstknechten van de komende Koning. Voor hen is Hij eigenlijk al Koning, Hij is hun Heer (zoals ze zelf zeggen; ze noemen Hem geen koning). Te midden van de vijandschap van de tegenstanders van de komende Koning moeten ze de moed tonen om aan het werk te gaan met wat Hij hun toevertrouwt. Uit het antwoord van de eerste en de tweede slaaf blijkt dat de gegeven ponden krachtig kunnen werken als je ze aan het werk laat (‘uw pond heeft ... opgebracht’), maar dan moet je wel toegewijd zijn aan je Heer. De slaaf die het pond verborg, heeft eigenlijk op twee paarden gewed. Het is duidelijk dat hij een ander beeld van zijn Heer had dan de anderen en hij twijfelde waarschijnlijk of zijn Heer wel echt Koning zou worden; hij vermeed moeilijkheden (vervolgingen), was niet zichtbaar als dienaar van zijn Heer!

De gelijkenis maakt duidelijk in welke tijd we leven: onze Heer is buitenslands en komt terug - en dan zal Hij regeren, maar dat is nu nog niet het geval. Als we Hem verwachten, gaan we aan het werk met wat Hij ons toevertrouwt - maar er is tegenstand, het is gevaarlijk om Hem openlijk toe te behoren. Let er ook op dat het pond vermenigvuldigingskracht bezit en dat ‘trouw’ beloond wordt met meer verantwoordelijkheid. Hier vinden we niets over koorzangen in de hemel, maar wel over meeregeren met de Koning! Hebben we niet teveel de focus op de hemel (en de opname) en te weinig op het komende Koninkrijk? We zijn hemelburgers, maar straks ook mederegeerders: we zullen als bruid aan de rechterhand van de Koning staan en Hij zal met verbazing aanschouwd worden in hen die tot geloof gekomen zijn (2Thes.1:10).

Tussengedaante van het Koninkrijk

We leven in een tussentijd, een tussengedaante van het Koninkrijk. Het Koninkrijk is er dus al wel, maar in een andere gedaante. De kenmerken van deze tijd zijn:

- De Koning is afwezig (buitenslands) en verworpen, maar Hij zal terugkeren.
- Ondertussen is er een verborgen Godsregering (zoals altijd, zoals die bijvoorbeeld goed te zien is in het boek Esther), waarin Hij de geopolitieke krachten (op aarde en in de hemelse gewesten; vgl. Dan.10:13) uiteindelijk toch stuurt (in zijn voorzienigheid, niet rechtstreeks, niet openlijk).
- Zijn dienstknechten worden in principe vervolgd en zullen uitzien naar de Terugkeer van

>>

GEDACHTEN OVER KONINKRIJK VAN

HET GOD

de Koning; ze belijden de Koning die zal komen en die tegelijk hun Heer is (eerst de gemeente en later de gelovigen in de grote verdrukking). Er is nog geen sprake van dat deze dienstknechten alvast zouden gaan regeren (zoals helaas soms toch is gebeurd - met alle kans voor het kwaad om zich te nestelen). Vgl. 1Kor.4:8.

- Het evangelie van het Koninkrijk betekent o.a. dat Hij inderdaad terugkomt om te regeren: er zal een echt rechtvaardige Koning zijn en dat is een prachtige boodschap.
- Ondertussen zijn we geroepen om Hem trouw te dienen en te laten zien wat voor Koning Hij is - Hij is o.a. 'zachtmoedig en nederig van hart'. Paulus zegt dat het Koninkrijk rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in de Heilige Geest is (Rom.14:17) en niet gelegen is in woorden, maar in kracht (1Kor.4:20).
- Paulus spreekt ook over het beërven van het Koninkrijk (1Kor.6:10): dat gaat over de toekomstige gedaante.
- Wat de wereld nu ziet van dat Koninkrijk is helaas steeds meer een mengeling van goed en kwaad (leer en personen). De oneigenlijke groei van het koninkrijk (zoals onder keizer Constantijn en bij vele staatskerken) stimuleert dit ook - daardoor vindt de vervolging van de ware gelovigen ook vanuit het "koninkrijk" plaats. Denk aan de Waldenzen en de Hugenoten.
- Het is duidelijk de tijd van "nog niet": niemand dient de Koning helemaal zoals zou moeten, de vergankelijkheid regeert nog in ons lichaam, Hij regeert nog niet openlijk, de vrede regeert nog niet op aarde, er is nog verdeeldheid onder gelovigen, er is nog zuchten in verwachting van het zoonschap, ons lichaam is nog niet verlost.
- Toch mogen we met Paulus arbeiders zijn in het Koninkrijk van God (Kol.4:11).

De strijd in deze tijd

In de vorige Focus schreef Peter van Beugen over een clash tussen koninkrijken. Wat betekent dat (volgens mij) in de praktijk? Het boek Openbaring vertelt ons dat het Koninkrijk van de Hemel zal overwinnen - niet via een geleidelijke gebiedsuitbreiding, maar bij de grote slag van Armageddon, bij de beslissende eindstrijd. De Heer Jezus is de komende Koning - de aarde is al van Hem, want de prijs is door Hem al betaald. Toch is de aarde nog steeds bezet gebied. Straks (in de laatste jaarweek) spitst de strijd op aarde zich toe als de satan op de aarde geworpen wordt en weet dat hij weinig tijd heeft. Er zal een laatste poging worden ondernomen om de regering van de Heer Jezus tegen te houden. Maar we hebben de belofte dat Hij zal overwinnen, dat Hij zal regeren, dat Hij Koning zal zijn. Ondertussen worden er al regelmatig overwinningen

gevierd. De strijd gaat nu vooral om de zielen, om mensen die nog in de ban van de tegenstander zijn. We kunnen hen laten zien Wie de Komende Koning is en Hem verkondigen, ook als degene die werkelijk rechtvaardig zal regeren. We zullen daarbij soms op felle tegenstand stuiten en soms moeten er zelfs demonen worden uitgedreven. In bepaalde gebieden (dat is in bepaalde gemeenschappen van mensen) staat de tegenstander sterk, omdat hij daar veel mensen in zijn macht heeft. Als het evangelie in zulke duistere gebieden baan breekt en velen worden bevrijd uit de macht van de tegenstander, kan daardoor de hele maatschappij veranderen en opbloeien. Zendingswerk gaat niet voor niets vaak gepaard met onderwijs en medische zorg. Zo doet het Koninkrijk inderdaad aan 'gebiedsuitbreiding' - maar helaas zien we ook dat er heel wat gebied weer is prijsgegeven: onze eigen westerse maatschappij wordt steeds meer onttrokken aan de heilzame werking van het evangelie. Als christenen op hoge posities terechtkomen, kunnen ze een zegenrijke invloed uitoefenen - maar ook hier gaat het nogal eens fout doordat compromissen worden gesloten of mensen vallen voor de verleiding van de macht. De 'gebiedsuitbreiding' van het Koninkrijk van God in deze tijd is helaas altijd gemengd: steeds slaagt de tegenstander erin kwaad te zaaien ...

De tekenen van het komende Koninkrijk bestaan in onze tijd wellicht vooral uit het vertonen van het karakter van de Koning: Hij was zachtmoedig en nederig van hart. Het is van groot belang om in de allereerste plaats de vrucht van de Geest te laten zien: dat trekt mensen naar Hem - smaakt en ziet dat de Heer goed is! En als mensen in hun handel en wandel veranderen door bekering en wedergeboorte (soms na het uitdrijven van demonen), dan kunnen mensen zien wat de kracht van het evangelie is - ook dat is een teken van het Koninkrijk. Een mooi voorbeeld hiervan stond in het RD van 27 juli. De eerste zin is veelzeggend: *"In een klein dorpje in een vallei in Ethiopië leefden de dorpsbewoners 'hand in hand' met satan. Tot God zendelingen naar de Mursi stuurde en alles veranderde."* Vul zelf maar aan met andere voorbeelden.

Ook in Nederland verlangen veel mensen naar een echt rechtvaardige regering, waar mensen worden gezien en niet gemengeld worden in een systeem van regels (zoals bij de toeslagen-affaire). Het is prachtig als daar nu al iets van te zien is, maar we mogen ook het komende Koninkrijk verkondigen: dan zal Hij echt regeren!

Helaas is er ook een strijdtoneel binnen de gemeente, zoals Judas schreef dat we moeten strijden voor het geloof dat eenmaal aan de heiligen is overgeleverd. Laten we niets prijsgeven van Gods geopenbaarde Woord. In de huidige tijd lijkt de strijd zich toe te spitsen op de Schepping en

de scheppingsorde, op huwelijk en seksualiteit. Dat maakt het getuigenis van de gemeente van Jezus Christus naar buiten toe verwarrend: het kwaad dringt ook hier door in het Koninkrijk!

Het Koninkrijk straks

Steeds meer raak ik ervan overtuigd dat we mogen en moeten uitzien naar de rechtvaardige regering van onze Heer en Heiland: Jezus zal inderdaad Koning zijn. Wat een geweldige zegen zal dat zijn voor de hele schepping! Hij belooft ook dat we met Hem mogen regeren (nu nog niet, want Hij regeert nog niet).

Misschien moeten we sommige van onze liederen eens goed tegen het licht houden. We doen soms net of we 'eeuwig zullen zingen', of er straks 'alleen maar hemelkoren' zullen zijn. Zijn we niet teveel beïnvloed door de Romantiek en het dualisme van ziel tegenover lichaam (waar een gnostische kern in zit)? Is het Vaderhuis een plaats waar we alleen maar zullen zingen (dat lijkt mij een verkeerde uitleg van Openbaring 4 en 5⁴) - of een thuishaven voor ons werk als koningen? Denk aan die slaven in de gelijkenis van de ponden: zij krijgen meer verantwoordelijkheid als loon op hun trouw.

In de parallelle gelijkenis van de talenten lezen we:

"Voortreffelijk, goede en trouwe slaaf, over weinig ben je trouw geweest, over veel zal ik je stellen; ga de vreugde van je Heer in". We spreken graag over hemelse vreugde, maar die is verbonden met verantwoordelijkheid!

Als iemand overlijdt, zijn we geneigd te zeggen dat hij/zij nu bij de Heer is en verlost van (verder) lijden - maar dat is niet ons einddoel. Romeinen 8 spreekt over zuchten in de verwachting van het zoonschap (dat is: het kunnen nemen van volle verantwoordelijkheid): de verlossing van ons lichaam. Dan gaat het niet om het bevrijd worden uit de kerker van ons lichaam (dat is Grieks en gnostisch denken), maar om de toepassing van de opstandingskracht op ons lichaam: ons lichaam wordt verlost, zodat we met en in dat nieuwe lichaam voluit de Heer zullen kunnen dienen en als zonen volle verantwoordelijkheid kunnen nemen in dat Nieuwe Koninkrijk!

Ons lichaam is niet zozeer kwaad als wel zwak en vergankelijk. Het kwaad zit veel meer in ons hart (en onze gedachten) dan in ons lichaam. Bedenk dat de Heer zei dat het eten van voedsel ons niet verontreinigt, want boze dingen komen uit ons hart voort (Mat.15:18). Ons lichaam mag ook nu al een tempel van de Heilige Geest zijn - daarom dienen we ons lichaam ook eer te bewijzen en er op een heilige en heiligende manier mee om te gaan.

Straks worden we helemaal nieuw - en wat geweldig als dat gebeurt doordat we 'overkleed' worden (1Kor.15:51-58 en 2Kor.5:2). Die vernieuwing is volgens Paulus reden temeer om te volharden in ons werk nu: dat is niet te vergeefs! Zo zullen we in het komende Koninkrijk onze Heer mogen dienen - aan de zijde van de Koning meeregeren als Koningin, vanuit ons Thuis (het Vaderhuis, het Nieuwe Jeruzalem) de zegen van deze nieuwe regering uit mogen laten gaan in de hele wereld. Israël zal hierbij het centrum van de aardse regering vormen - daarover zou nog veel meer gezegd kunnen worden. En er zal heel veel hersteld moeten worden - er wacht werk genoeg!

Tot slot

'Hij is de Heer van ons leven' zegt een bekend lied. Dat is een verregaande uitspraak - en dat mogen we laten zien, in de verwachting van Zijn komst. Jezus zei zelf vlak voor Hij ten hemel voer: "*U zult kracht ontvangen wanneer de Heilige Geest over u komt, en (dus, zeg ik erbij) u zult Mijn getuigen zijn...*" (Hand.1:8). Hij regeert nog niet - en ik roep Hem niet aan als Koning maar als Heer. Hij is tot Heer en Christus gemaakt, Hij zit aan Gods rechterhand en Hij keert terug om te regeren. Daar zie ik naar uit: de hele schepping zucht (van verlangen...). Hij is de komende Koning! Wat zal in Zijn regering *mijn* taak zijn? Ik ben ervan overtuigd dat mijn Heer in de huidige tijd bezig is om ons te vormen - niet alleen om gelijkvormig te worden aan Hem, maar ook traint Hij mij alvast voor de taken die Hij mij straks wil toevertrouwen. Natuurlijk zingen we onder ons werk en brengen we Hem alle eer - en dat mogen we ook nu al doen!

⁴ In Op.4 is er net iets gebeurd: de opname van de gemeente. En Op.5 is de opmaat naar de rest van het boek: het Lam gaat de verzegelde acte openen. Het is dan ook geen blik in de eeuwigheid!